

IMAGINE: HÃY TƯỞNG TƯỢNG

Hát bởi John Lennon

Ngày nay người Tây phương đang cô động phong trào chống kỳ thị từ trong học đường đến ngoài xã hội để xiển dương đạo đức nhân bản của con người. Nếu con người xóa bỏ được những vấn đề đố kỵ, tranh chấp

Mà nhìn đời bằng một thấu kính trong suốt hơn thì thế giới chúng ta đang sống sẽ tươi đẹp biết bao. Tôi xin mạn phép tạm dịch bài hát này theo thiên ý và dựa theo quan niệm của nhà Phật để quý độc giả thấy rằng tư tưởng là đồng nhất, bất nhị cho dù là Đông hay Tây. Lê Sỹ Minh Tùng

<http://www.youtube.com/watch?v=-b7qaSxuZUg>

Imagine there's no Heaven	Hãy tưởng tượng không có cõi thiên đường <i>(bởi vì có thiên đường thì phải đổi lại là địa ngục tức là có Hai, có kỳ thị)</i>
It's easy if you try	Hãy thử đi đâu có khó gì
No hell below us	Không có địa ngục ở dưới ta <i>(Không thiên đường thì làm gì có địa ngục tức là bất nhị)</i>
Above us only sky	Mà trên cao chỉ có một bầu trời <i>(Nhất chân pháp giới, bình đẳng, bất nhị thì không còn kỳ thị)</i>
Imagine all the people	Hãy tưởng tượng tất cả mọi người <i>(không thấy có da trắng, da đen, da vàng hay da đỏ vì ai máu cũng đỏ và nước mắt cùng mặn như nhau)</i>
Living for today	Hãy sống hết lòng trọn vẹn cho ngày nay

	<p><i>(Tỉnh thức-chánh niệm: Biết và sống thật sự cho giây phút này tức là đừng luyến tiếc quá khứ vì nó đã đi qua mà cũng đừng nuôi tham vọng cho tương lai vì nó chưa đến tức là tâm hết tham, hết khổ, hết kỳ thị)</i></p>
Imagine there's no countries	<p>Hãy tưởng tượng không còn biên giới</p> <p><i>(Biên giới là do con người đặt cọc ngăn chia rời cho đó là lãnh thổ của mình để đưa đến tranh chấp chớ thiên nhiên đâu có vẽ ranh giới giữa Mỹ hay Canada. Có phân chia là có chấp thủ tức là còn kỳ thị giữa ta và người, mạnh ăn hiếp yếu. Vì thế tuy thế gian có nước này nước nọ, nhưng trong tâm thì tất cả như nhau, không còn biên giới tức là sống với bản tâm bao la vô cùng vô tận, không giới hạn của mình.</i></p>
It isn't hard to do	Hãy thử đi đâu có khó gì
Nothing to kill or die for	<p>Không có gì để phải giết nhau hay hy sinh cả</p> <p><i>(Chẳng có cái gì trên thế gian này đáng trân quý đến nỗi phải giết hại kẻ khác. Và cũng không có lý tưởng gì cao siêu đến nỗi phải hy sinh vì nó, dựa theo Phật giáo lý tưởng chỉ là con đường chớ không phải là cứu cánh giải thoát).</i></p>
And no religion too	<p>Và cũng chẳng còn tôn giáo nào</p> <p><i>(Có tôn giáo là có kỳ thị vì ai cũng cho rằng tôn giáo mình là tối thượng và muốn tiêu diệt kẻ khác. Cùng là đệ tử Phật đừng nên gọi ai là “tiêu nha bại chủng” tức là hết kỳ thị)</i></p>

Imagine all the people	Hãy tưởng tượng tất cả mọi người
Living life in peace	Sống đời yên bình thanh thoát
You may say that I'm a dreamer	Bạn cho rằng tôi là người đang nằm mộng
But I'm not the only one	Nhưng không chỉ có tôi ước mơ như thế
I hope someday you'll join us	Tôi mong rằng một ngày nào bạn sẽ cùng tôi
And the world will be as one	Và thế giới sẽ thành đồng nhất
Imagine no possessions	Hãy tưởng tượng không còn chiếm hữu <i>(diệt bản ngã thì ngã sở hữu cũng tan theo, càng có càng muốn nhiều thêm và lòng tham càng tăng nên mới có tranh đấu để có thêm)</i>
I wonder if you can	Tôi tự hỏi bạn có thể cùng tôi <i>(thực hành vô ngã vị tha)</i>
No need for greed or hunger	<i>(Thì lúc đó)</i> dục vọng cũng không và nghèo đói cũng không còn
A brotherhood of man	Tất cả mọi người là bằng hữu
Imagine all the people	Hãy tưởng tượng tất cả mọi người
Sharing all the world	Cùng nhau chia sẻ những gì của thế giới
You may say that I'm a dreamer	Bạn cho rằng tôi là người đang nằm mộng
But I'm not the only one	Nhưng không chỉ có tôi ước mơ như thế
I hope someday you'll join us	Tôi mong rằng một ngày nào bạn sẽ cùng tôi.

SAY NO TO RACISM – HÃY CHẤM DỨT KỶ THỊ

Trong trận đá banh bán kết (semi-final) cho giải túc cầu vô địch thế giới dành cho nữ giới được tổ chức tại Đức quốc giữa Hoa Kỳ và Pháp. Sau khi chào quốc kỳ, mỗi đội banh có một cầu thủ

đại diện đọc bài diễn văn ngắn bằng ngôn ngữ của nước mình mà chủ đề là "Say No To Racism" nghĩa là hãy chấm dứt kỳ thị. Sau đó tất cả cầu thủ hai bên đứng sau lưng tám bích chương rất lớn viết câu "SAY NO TO RACISM" làm chú ý đến hàng triệu triệu người trên khắp thế giới đang trực tiếp xem trận đấu này. Cách đây mấy ngày tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn, đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 đã đọc bài diễn văn cũng kích động lương tâm của hàng ngàn người trên thế giới để sống hòa bình với nhau thay vì tranh chấp đồ kỵ mà dẫn đến giết chóc chiến tranh.

Vậy con người kỳ thị cái gì?

Lịch sử Hoa kỳ là một lịch sử dai dẳng về kỳ thị từ khi lập quốc đến nay. Những cuộc nội chiến nam bắc bùng nổ kéo theo những kỳ thị về sắc da, tôn giáo, tín ngưỡng, giới tính nam nữ và biết bao những vấn đề kỳ thị khác. Mãi đến ngày 28 tháng 8 năm 1962, mục sư Martin Luther King đã đọc một bài diễn văn rất nổi tiếng tại Lincoln Memorial ở thủ đô Hoa Thịnh Đốn mà trong đó ông nói rằng :"**Mọi người được sinh ra bình đẳng như nhau và bốn đứa con của ông sau này sẽ được đánh giá bằng tư cách nhân phẩm chứ không phải bằng màu da của chúng**". Ông tranh đấu bất bạo động để dành lại quyền tự do nhân bản cho mọi người đặc biệt là người da màu. Kết quả, người Hoa kỳ ngày nay gần gũi với nhau hơn, các sắc dân đem những tập quán phong tục đặc thù của họ để điểm tô cho nền văn hóa Hoa kỳ ngày càng thêm phong phú, đa dạng. Vậy mục sư King hấp thụ tư tưởng này từ đâu? Năm 1959 ông sang Ấn độ, đến nơi sinh ra của nhà tranh đấu bất bạo động Mahatma Gandhi. Khi về Mỹ ông tuyên bố rằng:"**Sau khi đến Ấn độ tham vấn đường lối tranh đấu của Gandhi, tôi tin chắc rằng con đường tranh đấu bất bạo động là vũ khí sắc bén nhất để dành lại công lý, nhân quyền cho con người**".

Mục sư King hấp thụ tư tưởng tranh đấu bất bạo động từ Gandhi, còn Gandhi hấp thụ tư tưởng của ai hay ai là thần tượng của Gandhi? Vâng! Người đó không ai khác hơn là đức Phật Thích Ca.

Sinh ra và lớn lên trong xã hội phong kiến kỳ thị giai cấp của người Bà la môn, đức Phật là người đầu tiên trên thế giới đưa ra tư tưởng bình đẳng, nhân ái cho tất cả mọi người. Ngài thấu nhận tôn giáo Ưu Bà Ly là người thuộc giai cấp hạ tiện thấp nhất thời bấy giờ làm đệ tử đã gây ra biết bao tranh luận sôi nổi trong hàng vua chúa ủng hộ Ngài. Chẳng những thế, Ngài còn thấu nhận nữ phái vào tầng đoàn và đây là những ni chúng đầu tiên của nhân loại mà chưa hề có tôn giáo nào thực hiện được. Câu nói bất tử của đức Phật là tuy con người hình dáng có khác nhau, màu da có khác nhau, sinh ra trong hoàn cảnh xã hội có khác nhau, ngay cả tiếng nói và phong tục có khác nhau, nhưng tất cả đều có nước mắt cùng mặn và máu cùng đỏ như nhau. Trong khi đó ở Trung Hoa tinh thần phong kiến hủ lậu, trọng nam khinh nữ, trên đội dưới đạp vẫn tiếp tục cho đến ngày nay. Vai trò của người phụ nữ không ra ngoài cái tam cương cay nghiệt đi ngược lại với nhân bản của con người. Hãy lắng nghe nhà báo, nhà thơ, nhà văn và cũng là sử gia Bá Dương viết trong cuốn “Người Trung Hoa Xấu Xí”. Ông viết rằng: “Văn hóa Trung Hoa đã biến thành một đầm nước chết vì đặc tính rõ nhất của người Trung Hoa là dơ bẩn, hỗn loạn, ồn ào và tự kiêu tự phụ”. Ngày xưa người Trung Hoa gọi những dân tộc phía bắc là rợ Phiên, rợ Hồ. Phía nam thì gọi là nam man... còn chính giữa thì họ tự xưng là thiên tử (ông trời con). Vì thế mới có hiện tượng Ngọc hoàng thượng đế là người Tàu, Diêm vương cũng lại là người Tàu. Nói chung cái gì hay nhất thế giới thì thuộc về Tàu. Người Trung Hoa nào cũng đều tự hào mình là một con rồng, nói năng vanh vách, trên thì chỉ cần thổi nhẹ một cái là dập tắt ánh sáng mặt trời, dưới thì tài trị quốc bình thiên hạ có dư. Đó là chưa kể người Trung Hoa rất nổi tiếng về sự thù hận, thay vì thực hành đức tính từ bi hỷ xả, lấy ân trả oán thì họ chủ trương người quân tử mười năm trả thù vẫn chưa muộn. Người Tây phương có thể đánh đấm nhau vỡ đầu rồi vẫn lại bắt tay nhau, nhưng người Trung Hoa đã đánh nhau rồi thì cừu hận trọn đời thậm chí có khi phải báo thù cho đến ba đời cũng chưa hết. Tuy tự phụ khoe khoang, nhưng Người Tàu không che dấu được bản chất tự ti, ích kỷ, không can đảm dám khen ngợi người. Tư tưởng và nhân cách như vậy chẳng

những không thể nào so sánh với người Nhật mà ngay cả người Đại hàn cũng vượt xa họ hơn mấy ngàn năm ánh sáng.

Vậy King, Gandhi áp dụng tư tưởng của đức Phật như thế nào?

Tuy Gandhi và King có áp dụng lối tranh đấu bất bạo động dựa theo tư tưởng hòa bình nhân ái của Phật giáo, nhưng họ không áp dụng rốt ráo triệt để giống như lời dạy của đức Phật. Đức Phật giới thiệu tư tưởng bình đẳng, tôn trọng nhân bản con người nhưng Ngài chỉ đem nó ra giảng giải như là một nền giáo dục để thay đổi, cải thiện xã hội Ấn độ đương thời đầy dẫy bất công với mục đích đưa cuộc sống con người lên cao. Đức Phật là bậc toàn giác nghĩa là trong Ngài không còn bất cứ vẫn đục tham-sân-si nào cả. Ngài vào đời với tinh thần vô ngã vị tha nghĩa là làm việc vì đời chứ không phải vì lợi danh. Ngài lìa bỏ công danh phú quý như bỏ đôi dép rách nên tuy lời nói Ngài là trung thực nhưng không phải là mối đe dọa cho chế độ nào. Ngài làm cuộc cách mạng để giải phóng con người ra khỏi mọi sự khổ ách của trần gian. Ngược lại King và Gandhi cũng áp dụng lối tranh đấu đó, nhưng đối với họ đây là phương tiện để họ thăng tiến trong những bước thang danh vọng. Vì lo sợ như thế mà King bị ám sát ở Hoa kỳ và Gandhi bị những thành phần cực đoan ám sát ở Ấn độ. Cho đến ngày nay cái chết của King vẫn còn nằm trong vòng bí ẩn. Gia đình King vẫn cho rằng chính FBI (Federal Bureau Investigation), cơ quan tình báo trung ương Hoa kỳ đã giết chết King vì nghi ngờ ông ta có liên quan đến Cộng sản và liên lạc với những thành phần phản chiến trong đó có Việt Nam.

Tại sao đức Đạt Lai Lạt Ma tha thiết kêu gọi con người nên thương yêu lẫn nhau, tha thứ cho nhau và cộng tác với nhau thay vì tranh chấp, giết hại lẫn nhau mà những nhà lãnh đạo vẫn im hơi lặng tiếng tro tro như đá cẩm thạch? Một lần nữa cũng tại ông Tàu. Vì tham vọng làm bá chủ thế giới bành trướng thế lực, đất đai từ đông qua tây, từ trên xuống dưới nên lúc nào họ cũng nuôi tham vọng khổng chế, đồng hóa các dân tộc nhỏ chung quanh. Họ rất

hành diện với chánh sách cai trị bạo tàn của Tần Thủy Hoàng nên đem nó ra giới thiệu như là một hiện tượng văn hóa tối cao trong ngày khai mạc thể vận hội cách đây mấy năm. Là người Việt Nam không một ai không nhớ đến những trang sử oai hùng của những anh hùng bất khuất Lý Thường Kiệt, Hai Bà Trưng, Hưng Đạo Vương Trần Hưng Đạo, anh hùng áo vải Lam Sơn Lê Lợi, vua Quang Trung và biết bao những anh hùng hào kiệt khác nữa. Chính chính quyền Trung quốc đã làm áp lực rất mạnh không biết bao nhiêu lần để ngăn chặn những cuộc tiếp xúc giữa đức Đạt Lai Lạt Ma và chính phủ Hoa kỳ. Người Mỹ lúc nào cũng đặt quyền lợi của tư bản lên trên hết vì thế khi nghe đức Đạt Lai Lạt Ma thuyết giảng thì dĩ nhiên đôi khi lời nói của Ngài cũng đánh thức cái lương tri của họ chứ. Họ cũng cảm thấy nhột nhạt khi không giúp gì cho đức Đạt Lai để ép buộc Trung Quốc trả đất Tây Tạng lại cho người dân Tây Tạng cho nên đôi khi để đền bù cho sự ơ hờ và cũng để vớt vát phần nào sự cắn rứt của lương tâm, thậm chí họ còn dùng Ngài như là một con cờ để mặc cả với Trung quốc nên chính phủ và quốc hội Mỹ thường trao tặng cho Ngài huy chương vàng này, bằng khen nọ. Đức Lạt Ma đâu cần những thứ phù du giả tạm này, cái mà Ngài muốn thấy là đất Tây Tạng được trả về cho người dân Tây Tạng. Bao nhiêu cửa tiệm, gian hàng cờ xí Trung Hoa khắp mọi nơi trên đất Tây Tạng phải được cuốn dọn về Tàu. Trong khi đó, Trung cộng cố gắng đồng hóa dân Tây Tạng càng nhanh càng tốt cho nên chữ Hán được thay thế tiếng Tây Tạng trên mọi lãnh vực. Họ còn cho di dân vào những vùng đông dân để kiểm chế nắm lấy hoàn toàn đất nước này. Đạo Phật chỉ còn là hình thức bề ngoài, còn bên trong kinh doanh trục lợi vẫn là mục tiêu chính vì thế họ không ngần ngại tu chỉnh biến tất cả những tu viện nổi tiếng ngày xưa thành ra những trung tâm du lịch. Ngay cả cung điện Potala bây giờ không còn là trung tâm quyền lực như thuở nào mà vắng lặng điêu tàn chỉ còn phảng phất vài kỷ niệm mà mấy trăm năm trước đã vang bóng một thời. Đây có lẽ là mối ưu tư hàng đầu của đức Đạt Lai Lạt Ma khi thấy dân tộc mình chết chìm và Phật giáo tại Tây Tạng trên đà suy vong mà Ngài không làm gì được. Không những hiện tượng này xảy ra tại Tây Tạng mà ngay

cả Trung quốc, Việt Nam ngày nay đều có chung một ảnh hưởng là chùa to, Phật lớn nhưng tất cả đều là những trung tâm du lịch để kiếm tiền. Niềm lo âu và cũng là thế kẹt của chính phủ Hoa Kỳ là tư bản Mỹ đã đầu tư để thiết lập biết bao công ty sản xuất hàng hóa với giá công nhân rẻ mạt tại rất nhiều tỉnh ở phía nam Trung quốc. Thí dụ như công ty Apple của Steve Jobs khi sang Trung hoa thì biến thành Foxconn chuyên chế tạo tất cả những sản phẩm như iPhone, Macintosh computer... Nếu chính phủ Mỹ hó hé, có thái độ thì Mỹ là người lỗ nặng chớ đâu phải Trung Hoa. Thí dụ như thuế nhập cảng hàng hóa từ Trung Hoa vào Mỹ chỉ đóng khoảng 2.5% thuế trong khi đó hàng hóa xuất cảng qua Trung Hoa phải đóng thuế tới 25%. Tại sao có sự chênh lệch quá cao như vậy mà chính phủ cũng như quốc hội Hoa Kỳ chấp nhận mà không thay đổi? Bởi vì phần lớn hàng hóa nhập cảng từ Trung Quốc là do những công ty của Hoa kỳ làm chủ cho nên tư bản càng ngày càng giàu trong khi đó việc làm ở Hoa kỳ càng ngày càng khó kiếm là vậy. Chưa đủ, những công ty lớn thay vì đặc bản doanh tại Mỹ thì họ chạy sang các nước Tây Âu để đóng thuế ít hơn. Do đó công quỹ Hoa kỳ càng ngày càng kiệt quệ, nợ nần càng chồng chất mà tư bản cứ phây phây du hí hết Mễ đến Jamaica. Tại sao? Bởi vì họ là những người đóng góp nhiều nhất cho sự đắc cử của những nhân viên chính phủ Hoa kỳ. Vì thấy sự bất bình đẳng trong xã hội Mỹ, chính đức Đạt Lai Lạt Ma đã phát biểu trong chuyến viếng thăm New York năm 1999 rằng:

-Ngày nay, chúng ta còn đối mặt với một vấn đề nữa, đó là sự phân cấp giữa người giàu và kẻ nghèo. Ở nước Mỹ này, tổ tiên của các bạn đã thiết lập những khái niệm về quyền bình đẳng, quyền tự do, sự tự do, sự bình đẳng và những cơ hội bình đẳng cho mọi công dân. Những khái niệm này được quy định bởi luật pháp của các bạn. Tuy nhiên, con số những nhà triệu phú ở nước này đang gia tăng trong khi những người nghèo đói, thậm chí họ càng ngày càng nghèo hơn. Điều này thật đáng tiếc thay!

Theo thống kê mới nhất của năm 2011 về những người giàu nhất thế giới thì người Trung Hoa đoạt giải quán quân vì có nhiều ông bà triệu phú nhất. Trong khi đó nước Tàu cũng đoạt huy chương vàng vì có số người nghèo nhiều nhất thế giới. Sự chênh lệch quá mức như vậy không biết những nhà lãnh đạo Trung quốc giải thích thế nào? Lý tưởng mọi người được hưởng như nhau thì nhà cầm quyền cất dấu nó ở đâu?

Thông điệp của đức Đạt Lai Lạt Ma khiến cho làn sóng dân chủ ngày nay lan tràn vào Trung quốc và Ngài hy vọng rằng một ngày nào đó người dân Trung Hoa sẽ đứng lên dành lại hòa bình, tự do, dân chủ cho đất nước Trung Hoa và dĩ nhiên đất Tây Tạng sẽ được trả về cho người Tây Tạng tự trị. Thông điệp của Ngài không những đánh thức lương tâm những giới trẻ Trung Hoa, mà hy vọng sẽ đánh thức lương tâm những nhà lãnh đạo Hoa kỳ đừng quá mù quáng chạy theo tham vọng kinh tế mà hãy nhìn lại sự sống còn của biết bao người bất hạnh khác.

Nhân đọc bài “Tiếng chuông chùa giữa sóng nước Trường Sa” của Minh Ngọc có trích đoạn Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng phát tâm nguyện rằng:

-Mong Đức Phật phù hộ độ trì: Cho quân dân huyện đảo Trường Sa bình yên, mạnh khỏe, hạnh phúc, thắng lợi. Cho nước Việt Nam hòa bình, độc lập, toàn vẹn lãnh thổ, dân giàu nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Đây chính là lời nói của một vị Thủ tướng đức độ, tài trí vẹn toàn, thương người như thể thương thân làm chúng tôi rất kính ngưỡng. Nhưng nếu câu nói trên mà Ngài cộng thêm hai chữ “nhỏ” vào thì sẽ mang lại biết bao hạnh phúc “lớn lao” cho người dân Việt. Đó là hai chữ “TỰ DO”. Bởi vì thiếu tự do thì tất cả cũng chỉ là bánh vẽ, ăn cả đời người mà không bao giờ no được. Dân chủ mà không có tự do thì dân chủ què quặt, hòa bình mà không có tự do thì hòa bình giả tạo, công bằng mà không có tự do thì công bằng một chiều, thiếu chân lý. Nói chung thiếu tự do thì làm gì thật

sự có hạnh phúc. Ai là người hưởng hạnh phúc? Ai là kẻ bị hy sinh cho người khác được hạnh phúc? Bởi vì “tự do” là trái tim cho sự sống, là linh hồn của đất nước, là tiếng nói của muôn dân. Con người có linh động, có sáng tạo, có phát triển tối đa tài năng thiên phú cũng vì có tự do cho nên ở Hoa kỳ tự do là điều được tôn trọng trong hiến pháp và được quý trọng như chính mạng sống của mỗi công dân.

Cũng trong lần viếng thăm năm 1999, đức Đạt Lai Lạt Ma nói thêm rằng:

“Cách đây không lâu, một gia đình giàu có ở Bombay đến thăm tôi. Người vợ trong gia đình đó là một người rất tin vào thần thánh, bà ta yêu cầu tôi hãy ban phúc cho bà ta. Tôi đã nói với bà: "Tôi không thể ban phúc cho bà. Tôi không có khả năng đó!". Và sau đó tôi bảo bà ta: "Bà xuất thân từ một gia đình giàu có. Đây là một điều may mắn. Điều may mắn này là kết quả của những việc làm đức hạnh của bà trong kiếp trước. Người giàu là những thành viên quan trọng trong xã hội. Bà đã cố gắng kinh doanh để tích lũy ngày một nhiều của cải hơn. Bây giờ bà nên dùng của cải của mình để giúp đỡ những người nghèo khổ về mặt giáo dục và sức khỏe". Chúng ta nên sử dụng đường lối tư bản để mà kiếm tiền rồi sau đó phân phối số tiền đó một cách có ý nghĩa và thiết thực cho cộng đồng”.

Một người đức hạnh là người không tích trữ trong khi kẻ khác thiếu ăn. Con người luôn có khuynh hướng tích góp của cải càng nhiều càng tốt, nhưng họ đâu có biết rằng lòng tham càng tăng thì giá trị cuộc sống càng giảm. Nói cách khác tiền càng nhiều, càng tăng thì đạo đức càng dễ đi xuống. Tuy chúng ta có vun bồi, tạo tác những dinh thự nguy nga đồ sộ để có cuộc sống như ông hoàng bà chúa. Nhưng than ôi! Nhà có thể đẹp, to lớn hơn, nhưng mái ấm, niềm vui hạnh phúc gia đình lại càng suy giảm thậm chí có thể mất hẳn nếu đạo đức không tăng trưởng theo. Khi con người lấy tâm vô lượng để làm lợi ích cho người khác thì tự họ

đã tạo nên rất nhiều nghiệp thiện và khi nghiệp thiện này vừa tạo xong thì phước báu đã được ghi nhận trong tâm thức rồi mà không cần người đền ơn kẻ đáp nghĩa. Do đó người đã từng làm nhiều lợi ích cho mọi người thì nghiệp nhân chính họ đã tạo cho mình rất nhiều phúc đức. Vậy “phước” là do làm lợi ích cho người mà có, còn “đức” là cái tốt của tự tâm. Như thế người đi theo chánh đạo là phải biết chu toàn đầy đủ cả phước lẫn đức bởi vì phước và đức luôn hỗ trợ cho nhau. Thật vậy, tâm có tốt thì việc làm thiện mới được chu đáo và lâu bền còn đức có sâu thì phước mới lớn. Vì thế khi làm việc thiện, chúng ta nên củng cố thêm chất tốt của nội tâm mình. Ngược lại, nếu có kẻ làm phước mà không có đức, tức là làm việc thiện vì mục đích vị kỷ thì chắc chắn sẽ có lúc làm ác vì tư tưởng xấu có ngày sẽ khởi ra hành động bất thiện. Do đó cái phước sẽ không thể phát triển đến vô cùng vô tận.

Con người ngày nay có thể chinh phục được vũ trụ, vượt ngàn dặm để lên tới mặt trăng và trở về, nhưng tại sao vẫn bất lực với chính mình? Cũng vì không làm chủ được bản tâm chạy theo tham dục nên trước sau vẫn không thoát khỏi sự sai sử của vô minh, làm nô lệ cho bản ngã, vật chất giả tạm để rồi cuối cùng cũng bỏ lại hết cho đời. Thật vậy ngày nay con người có nhiều bằng cấp hơn, thông minh hơn, có thể phân chia những nguyên tử, nhưng vẫn bất lực với chủ quan, định kiến của mình vì thế tuy con người trong thế giới hiện tại có rất nhiều thứ để giải trí mà càng ngày càng ít được thư giãn, tâm trí không an lạc thì tìm đâu ra chân hạnh phúc. Hãy nhìn lại có phải chúng ta học cách kiếm sống chớ đâu phải học cách sống cho nên tuy con người có thể kéo dài được tuổi thọ, nhưng cuộc đời của họ vẫn ngắn ngủi không có giây phút nào an lạc.

Thêm nữa, trong thực tế của cuộc đời, không một ai hoàn toàn thoát khỏi những lo âu phiền muộn trừ khi chúng ta trở thành bậc toàn thiện hay bậc Thánh. Tuy nhiên, nếu con người hiểu rõ được bản chất của cuộc sống để không còn phàn nàn, không còn bất mãn mà can đảm nhận lãnh những kết quả của thân khẩu

nghiệp thì đau khổ không những không còn làm cho chúng ta sa đọa, mà còn giúp chúng ta tiến đến chỗ Chân, Thiện, Mỹ. Có con người là có phiền não khổ đau và chính những cái phiền não khổ đau này là cái giá mà con người phải trả cho sự chiếm hữu cái thân ngũ uẩn này. Do đó khi gặp nguy khó mà chúng ta vẫn giữ được nụ cười trên gương mặt trầm tĩnh và sáng suốt để giải quyết vấn đề mà không tỏ ra một chút bối rối lo âu thì đây chính là sự biểu lộ một nhân cách cao thượng vậy.

Sau cùng nếu con người biết đem tình thương chân chính của sự hy sinh, độ lượng và vị tha vào trong cuộc sống thì những phân biệt kỳ thị, những phạm trù đối đãi nhị nguyên có ta có người sẽ chấm dứt. Lúc ấy con người sẽ hiểu thế nào là nỗi khổ của người và lấy hạnh phúc người làm hạnh phúc cho mình thì danh từ “kỳ thị” sẽ vĩnh viễn biến mất trong tâm hồn của họ.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Lê Sỹ Minh Tùng